

[Erethe Philip.]

dagplejemødre. Det fortæller os noget om påvirkningen på de sociale udgifter, når der sker forskydninger i befolkningssammensætningen — i disse år ved vi jo at den går i retning af forholdsvis flere gamle — og når der sker erhvervsmæssige forskydninger. Jeg tænker her på de unge kvinders større deltagelse i erhvervsarbejde og dermed større behov for hjælp til pasning af deres børn. Det er to udviklingstendenser, hvis konsekvenser vi må lære at leve med.

Der har været stor opmærksomhed om den betydelige stigning i tilgangen af invalidepensionister. Både i finans- og i socialudvalget har vi søgt at bore i dette problem og finde frem til årsagerne. Spørgsmålet er endnu ikke ganske klarlagt — vor sociale statistik er som bekendt meget ringe — men også her er der tilsyneladende tale om visse følger af den nye og ændrede erhvervsstruktur. Det bliver stadig vanskeligere at fastholde et erhvervsarbejde for den, der ikke fuldt ud er på højde med andre fysisk og psykisk.

Der er som sagt en vældig drift opad i de sociale udgifter, der har forbindelse med ændringer i samfundets struktur, men hertil kommer jo også, at vi gennem årene har ønsket at højne den sociale standard over en bred kam. Det er også blevet langt almindeligere, at folk finder det naturligt at udnytte de tilbud, der gives dem gennem vore sociale lov, og de mange uddannede socialmedarbejdere er nok med til sprede oplysning ud til en videre kreds end før. Det er deres opgave, og jeg tror, de varetager den meget nidkært.

Det er en udvikling, der vil fortsætte, og personligt finder jeg, den også rigtig. Sociale ydelser skal ikke være en nådesakt, og opsøgende socialt arbejde må indgå som et nødvendigt led i en nutidig socialpolitik. Vi må blot gøre os klart, at dette koster penge, og at det automatisk med gældende lovgivning vil tvinge de sociale udgifter opad. Det gælder både for det sociale felt og på uddannelsesområdet, hvor vi også finder betydelige standardforbedringer, at vi bliver nødt til at foretage nye vanskelige prioriteringer og tage gamle målsætninger op til fornyet vurdering. Det er en opgave, der i første række må påhvile regeringen og særligt de ministre, der varetager de store udgiftkrævende

opgaver. Men det er naturligvis også en opgave, som alle vi, der sidder som medlemmer af folketinget, må være med i.

Ser vi på det kortere perspektiv, gælder det om at undgå en overophedning af økonomien, der vil sætte en inflation i gang og true vor valutabalace. Vi har tidligere i tilsvarende situationer haft et ret stort klaviatur at spille på, når vi ville styre økonomien, men flere af tangenterne er blevet uanvendelige eller virker ikke rigtig mere. Jeg tænker på de seneste aftaler med EF-landene om et fastere samarbejde omkring valutakurserne, og jeg tænker på rentepolitikken, der i stort omfang har mistet sin virkning som konjunkturpolitisk middel. Indkomstpolitikken bør man vel slet ikke komme ind på lige nu i denne situation, og jeg har i hvert fald ikke de nødvendige informationer til at drage konklusioner om de eventuelle overenskomsters indflydelse på vor økonomiske situation.

Det står også stadig mere klart, at der ikke er en direkte aflæselig afhængighed mellem kasseoverskud og den finanspolitiske stramning. Vi kan udmærket have et øget kasseoverskud, uden at der deri ligger en øget finanspolitisk stramning; jeg forstår, det er overvejelse, som nogle af vore fagøkonomer for tiden er meget optaget af. I hvert fald er der næppe tvivl om, at kasseoverskuddet må tildeles en mere tilbagetrukken plads i vor konjunkturpolitik.

Tilbage står så, og det er jo det, vi skal samle os om her i dag, at der må holdes igen på de offentlige udgifter, specielt på de udgifter, der er udtryk for ressourceforbrug. Jeg synes, det er et meget stort fremskridt, og jeg har opfattet situationen sådan, at det er der også bred politisk enighed om her inde i folketinget. Men regeringen skylder os stadig et svar på, hvor store besparelser situationen kræver, og den skylder os navnlig en argumentation for vurderingen. Man har for meget indtryk af, at regeringen, når den skal komme frem til et spareløb, går den modsatte vej og prøver at se, hvor det er muligt at spare, hvor meget man kan spare, og så får man en slutsum, mens det vel var rimeligere at gå den anden vej og sige: hvad skal der nødvendigvis spares, og så finde frem til, hvor den besparelse skal ske.

Vi har i løbet af få måneder set en række spareforslag fra regeringen, begyndende